

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2022 roku

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Agnieszka Stachurska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 października 2022 roku w Warszawie

sprawy (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

przy udziale Z. B., B. D., R. D., R. G., W. G., J. G., M. K. (1), K. K., B. W., M. K. (2), M. K. (3), E. L., A. N., J. S., M. S. i R. Ż.

w związku z odwołaniem (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 14 grudnia 2020r., numer: (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Agnieszka Stachurska

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w W. w dniu 30 grudnia 2020r. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 14 grudnia 2020r., nr (...), stwierdzającej zadłużenie spółki. Wskazała, że we wrześniu 2020r. otrzymała zawiadomienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 24 września 2020r., nr wg RWA (...), o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek, których wysokość wraz z odsetkami została określona w załączniku do zawiadomienia następująco:

1. ubezpieczenie społeczne – składki za okres sierpień 2019r. - grudzień 2019r. – 71.983,86 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 4.390,00 zł;
2. ubezpieczenie zdrowotne – składki za okres wrzesień 2019r. - grudzień 2019r. – 22.682,50 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 1.370,00 zł;
3. Fundusz Pracy i FGŚP – składki za okres maj 2019r. - grudzień 2019r. – 9.990,43 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 771,00 zł.

Odwołująca się spółka, zgodnie z dyspozycją zawartą w załączniku zawiadomienia, zapłaciła należność wraz z odsetkami na podany rachunek składkowy w dniu 7 października 2020r. W związku z tym wniosła o uchylenie decyzji z dnia 14 grudnia 2020r. (odwołanie z dnia 28 grudnia 2020r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz o zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swe stanowisko, organ rentowy wskazał, że z analizy zapisów na koncie odwołującej się spółki jako płatnika składek oraz całości zebranego materiału dowodowego wynika, że spółka nie opłacała należnych składek na ubezpieczenia, w związku z czym na koncie powstało zadłużenie. To, które wskazano w zaskarżonej decyzji, zostało stwierdzone w wyniku analizy konta płatnika, z uwzględnieniem deklaracji rozliczeniowych oraz dokonanych wpłat. Organ rentowy wskazał, że spółka została zgłoszona jako płatnik składek od 1 stycznia 1999r. W związku z tym zobowiązana była do opłacania należnych składek i nie wywiązała się z tego obowiązku.

Odnosząc się do zarzutów podniesionych w odwołaniu, organ rentowy wskazał, że w dniu 25 września 2020r. skierowano zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości zadłużenia na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne i Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowych oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2019r. do grudnia 2019r. Zawiadomienie zostało odebrane przez spółkę w dniu 6 października 2020r. W dniu następnym, tj. 7 października 2020r., spółka dokonała wpłat na rachunek centralny Zakładu Ubezpieczeń w następujących kwotach: 10.761,43 zł, 24.052,50 zł oraz 76.373,86 zł. Zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami, każda wpłata jest dzielona proporcjonalnie na wszystkie rodzaje opłacanych składek na podstawie ich udziału w ostatniej deklaracji rozliczeniowej. Podzielona wpłata rozliczana jest na najstarsze zaległości, a dopiero następnie na składki bieżące. Zasady te obowiązują od 1 stycznia 2018r., przez co płatnik opłaca składki jednym przelewem. Na koncie płatnika składek figurowała zaległość od lutego 2008r., wobec czego dokonane wpłaty z 7 października 2020r. w łącznej 111.187,79 zł zostały rozliczone w następujący sposób:

- na ubezpieczenia społeczne za:

- 06/2016 w kwocie 9.602,31 zł plus odsetki 3.251,00 zł;

- 07/2016 w kwocie 6.1185,95 zł plus odsetki 2.029,00 zł;

- 11/2017 w kwocie 4.244,17 zł plus odsetki 955,00 zł;

- 12/2017 w kwocie 14.587,94 zł plus odsetki 3.184,00 zł;

- 01/2018 w kwocie 14.315,53 zł plus odsetki 3.028,00 zł;

- 02/2018 w kwocie 14.555,38 zł plus odsetki 2.989,00 zł;

- na ubezpieczenia zdrowotne za:

- 04/2008 w kwocie 1.170,82 zł plus odsetki 1.457,00 zł;

- 05/2008 w kwocie 751,07 zł plus odsetki 925,00 zł;

- 06/2008 w kwocie 2.736,70 zł plus odsetki 3.339,00 zł;

- 07/2008 w kwocie 4.999,66 zł plus odsetki 6.030,00 zł;

- na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowych oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za:

- 02/2008 w kwocie 478,10 zł plus odsetki 606,00 zł;

- 03/2008 w kwocie 1.471,36 zł plus odsetki 1.848,00 zł.

Organ rentowy wskazał, że wpłaty przekazane przez spółkę zostały rozliczone zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 21 września 2017r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017r., poz. 1831). W myśl powołanego rozporządzenia nie ma możliwości rozliczenia wpłat na podstawie dyspozycji płatnika, tj. rozliczenia ich tylko za okres od maja 2019r. do grudnia 2019r., wskazany w odwołaniu od decyzji.

W dalszej części uzasadnienia odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych zacytował treść § 7 ust. 1 oraz § 12 ust. 1-5 ww. rozporządzenia. Nadto wskazał, że na dzień 22 stycznia 2021r. na koncie płatnika figuruje zaległość:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okresy: maj 2018r. - kwiecień 2019r., lipiec 2019r. – sierpień 2019r., październik 2019r. – grudzień 2020r. w kwocie należności głównej 618.378,77 zł plus odsetki na dzień 22 stycznia 2021r. w wysokości 61.845,99 zł oraz koszty egzekucyjne 15.591,60 zł i koszty upomnienia 34,75 zł;

- z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za okresy: październik 2008r. – styczeń 2009r., grudzień 2009r. – luty 2010r., maj 2015r., listopad 2016r., grudzień 2016r., maj 2017r., lipiec 2017r. – sierpień 2017r., listopad 2017r. – kwiecień 2019r., czerwiec 2019r. – lipiec 2019r., wrzesień 2019r. - grudzień 2020r. w kwocie należności głównej 240.796,87 zł plus odsetki na dzień 22 stycznia 2021r. w wysokości 62.997,00 zł oraz koszty egzekucyjne 6.873,90 zł i koszty upomnienia 11,60 zł;

- z tytułu składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okresy: maj 2008r. – styczeń 2009r., maj 2009r., grudzień 2009r. – luty 2010r., maj 2014r. – grudzień 2015r., luty 2016r., lipiec 2016r. – grudzień 2018r., kwiecień 2019r. – grudzień 2020r. w kwocie należności głównej 65.558,74 zł plus odsetki na dzień 22 stycznia 2021r. w wysokości 28.764,00 zł oraz koszty egzekucyjne 11.443,60 zł i koszty upomnienia 23,20 zł (odpowiedź na odwołanie z dnia 28 stycznia 2021r., k. 4-8 a.s.).

Postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2021r. Sąd na podstawie art. 477¹¹ k.p.c. zawiadomił Z. B., B. D., R. D., R. G., W. G., J. G., M. K. (1), K. K., B. W., M. K. (2), M. K. (3), E. L., A. N., J. S., M. S. i R. Ż. o toczącym się postępowaniu z odwołania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. oraz o możliwości przystąpienia do sprawy w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia (postanowienie z dnia 6 sierpnia 2021r., k. 265 a.s.).

Żaden ze wskazanych w postanowieniu zainteresowanych nie złożył oświadczenia o przystąpieniu do sprawy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) sp. z o.o. z siedzibą w W. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy - Rejestrowy w dniu 7 lutego 2005r. Spółka prowadzi działalność związaną ze sprzedażą hurtową wyrobów farmaceutycznych i medycznych (PKD 46, 46.Z) (odpis z KRS spółki, k. 10-13 a.s.).

W okresie od maja 2019r. do grudnia 2019r. spółka zgłosiła do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych następujące osoby: Z. B., B. D., R. D., R. G., W. G., J. G., M. K. (1), K. K., B. K., M. K. (2), M. K. (3), E. L., A. N., J. S., M. S. i R. Ż. (bezsporne). We wskazanym okresie zostały złożone przez spółkę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych deklaracje rozliczeniowe, z których wynika, że spółka jako płatnik powinna uiścić z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- za maj 2019r. - łącznie kwotę 27.807,28 zł;

- za czerwiec 2019r. – łącznie kwotę 35.131,20 zł;

- za lipiec 2019r. – łącznie kwotę 33.684,60 zł;

- za sierpień 2019r. – łącznie kwotę 18.221,57 zł;

- za wrzesień 2019r. – łącznie kwotę 19.551,89 zł;
- za październik 2019r. – łącznie kwotę 27.433,44 zł;
- za listopad 2019r. – łącznie kwotę 25.384,51 zł;
- za grudzień 2019r. – łącznie kwoty 24.440,36 zł oraz 46.308,38 zł (deklaracje rozliczeniowe -nienumerowane karty akt ZUS oraz k. 119 a.s.; ZUS ZWUA, ZUS ZUA, k. 92-118 a.s.; ZUS RCA, k. 120-260 a.s.).

Za ww. okresy spółka nie uregulowała wszystkich należności. W 2019r. kwota wpłaty, dokonanej w dniu 11 marca, wyniosła 80.329,63 zł (lista wpłat, k. 261 a.s.). Ponadto na koncie spółki jako płatnika składek figuruje zadłużenie za wcześniejsze miesiące, począwszy od 2008r. Na dzień 22 stycznia 2021r. stan zadłużenia wynosił łącznie 948.713,03 zł plus odsetki w kwocie 153.604,00 zł (zestawienie zadłużenia wg stanu na 22 stycznia 2021r. – nienumerowane karty akt ZUS; wydruk przeglądu danych – stany należności – nienumerowane karty akt ZUS; raport rozliczeń należności płatnika w (...) nienumerowane karty akt ZUS).

Organ rentowy prowadził wobec spółki postępowanie egzekucyjne skierowane do rachunków bankowych. Ponadto na majątku dłużnika zostało ustanowione zabezpieczenie w postaci zastawu. Spółka w dniu 28 lipca 2009r. otrzymała informację o zajęciu rachunków bankowych (informacja o prowadzonym postępowaniu egzekucyjnym oraz informacja o zabezpieczeniach na majątku dłużnika – nienumerowane karty akt ZUS, tom III).

Pismem z dnia 25 września 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zawiadomił (...) sp. z o.o. o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zawiadomienie zostało odebrane przez spółkę w dniu 6 października 2020r. W załączniku do tego zawiadomienia organ rentowy wskazał stan należności spółki:

- na ubezpieczenie społeczne – składki za okres sierpień 2019r. - grudzień 2019r. – 71.983,86 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 4.390,00 zł;
- na ubezpieczenie zdrowotne – składki za okres wrzesień 2019r. - grudzień 2019r. – 22.682,50 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 1.370,00 zł;
- na Fundusz Pracy i FGŚP – składki za okres maj 2019r. - grudzień 2019r. – 9.990,43 zł oraz odsetki na 24 września 2020r. – 771,00 zł

(zwrotne potwierdzenie odbioru - nienumerowane karty akt ZUS; zawiadomienie z dnia 25 września 2020r. - nienumerowane karty akt ZUS).

W dniu 7 października 2020r. spółka dokonała wpłat na rachunek centralny Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w następujących kwotach: 10.761,43 zł, 24.052,50 zł oraz 76.373,86 zł (bezsporne).

Z uwagi na okoliczność, że na koncie spółki jako płatnika figurowała zaległość za wcześniejsze okresy, to wpłaty z 7 października 2020r. w łącznej kwocie 111.187,79 zł organ rentowy rozliczył w następujący sposób:

- na ubezpieczenia społeczne za:
- 06/2016 w kwocie 9.602,31 zł plus odsetki 3.251,00 zł;
- 07/2016 w kwocie 6.1185,95 zł plus odsetki 2.029,00 zł;
- 11/2017 w kwocie 4.244,17 zł plus odsetki 955,00 zł;
- 12/2017 w kwocie 14.587,94 zł plus odsetki 3.184,00 zł;

- 01/2018 w kwocie 14.315,53 zł plus odsetki 3.028,00 zł;
- 02/2018 w kwocie 14.555,38 zł plus odsetki 2.989,00 zł;
- na ubezpieczenia zdrowotne za:
- 04/2008 w kwocie 1.170,82 zł plus odsetki 1.457,00 zł;
- 05/2008 w kwocie 751,07 zł plus odsetki 925,00 zł;
- 06/2008 w kwocie 2.736,70 zł plus odsetki 3.339,00 zł;
- 07/2008 w kwocie 4.999,66 zł plus odsetki 6.030,00 zł;
- na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowych oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za:
- 02/2008 w kwocie 478,10 zł plus odsetki 606,00 zł;
- 03/2008 w kwocie 1.471,36 zł plus odsetki 1.848,00 zł.

Po zakończeniu postępowania wyjaśniającego, w dniu 14 grudnia 2020r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał decyzję znak: (...), w której stwierdził, że (...) sp. z o.o. jest dłużnikiem Zakładu z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowych oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Zadłużenie wraz z należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wyniosło łącznie 113.043,79 zł, w tym z tytułu:

- 1) składek na ubezpieczenia społeczne w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od sierpnia 2019r. do grudnia 2019r. w kwocie 71.983,86 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 5.668,00 zł;
- 2) składek na ubezpieczenie zdrowotne w ramach zakresów numeru deklaracji 01-39 za okres od września 2019r. do grudnia 2019r. w kwocie 22.682,50 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 1.773,00 zł;
- 3) składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w ramach zakresów numerów deklaracji 01-39 za okres od maja 2019r. do grudnia 2019r. w kwocie 9.990,43 zł oraz odsetek za zwłokę w kwocie 946,00 zł

(decyzja z dnia 14 grudnia 2020r. – nienumerowane karty akt ZUS).

W dniu 30 listopada 2020r., a potem w dniu 21 grudnia 2020r. odwołująca się spółka wniosła o rozłożenie na raty należności z tytułu składek (wniosek z dnia 30 listopada 2020r. oraz wniosek z dnia 21 grudnia 2020r. – nienumerowane karty akt ZUS, tom III).

Odwołująca się spółka dokonała do organu rentowego wpłat w dniach: 24 listopada 2020r., 15 grudnia 2020r., 15 stycznia 2021r., 20 stycznia 2021r., 15 lutego 2021r., 22 lutego 2021r., 15 marca 2021r. oraz 19 marca 2021r., które zostały zaliczone przez organ rentowy na poczet zaległych składek, poczynając od marca 2008r. (rozliczenie wpłat dokonanych przez odwołującą się spółkę, k. 47-49 a.s.; lista wpłat zidentyfikowanych, k. 50-61 a.s.).

W dniu 25 stycznia 2021r. spółka wniosła o rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych (wniosek z dnia 25 stycznia 2021r., k. 30-31 a.s.).

W dniu 28 stycznia 2021r. organ rentowy wysłał do (...) sp. z o.o. zawiadomienie o wszczęciu postępowania nr (...), dotyczące nie objętego ulgą zadłużenia na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres listopad – grudzień 2020r. Wpłaty dokonane przez spółkę po dniu złożenia wniosku o rozłożenie na raty należności z tytułu składek - z

dnia 15 grudnia 2020r., z dnia 15 lutego 2021r., z dnia 15 marca 2021r. zostały przeksięgowane na składki od listopada 2020r. do lutego 2021r. Po przeksięgowaniu tych wpłat na koncie spółki nie figurowała zaległość, która była objęta postępowaniem, o którego wszczęciu organ rentowy zawiadomił spółkę w dniu 28 stycznia 2021r. W związku z tym w dniu 9 marca 2021r. została wydana decyzja umarzająca postępowanie w ww. zakresie (kopia decyzji z dnia 8 marca 2021r., k. 40 a.s.). Ponadto, postanowieniem z dnia 22 marca 2021r., nr (...) - (...) -21, organ rentowy rozłożył na 24 raty spłatę kosztów egzekucyjnych według stanu na dzień 15 marca 2021r. w ogólnej kwocie 23.909,10 zł (obliczone za FUS 06/2018-07/2019, FUZ 05/2015-07/2019, FP i FGŚP 07/2014-10/2018 (postanowienie nr (...) z dnia 22 marca 2021r., harmonogram spłaty rat – nienumerowane karty akt ZUS, tom II). Następnie w dniu 12 kwietnia 2021r. odwołująca się spółka podpisała z Zakładem umowy ratalne:

- nr (...) na spłatę zadłużenia z tytułu składek za okres do grudnia 2019r. oraz

- nr (...) na spłatę zadłużenia z tytułu składek za okres od stycznia 2020r. do października 2020r.

Termin płatności pierwszej raty przypadł na dzień 7 maja 2021r. w przypadku pierwszej z ww. umów oraz na dzień 16 kwietnia 2021r. w przypadku drugiej wskazanej umowy (umowy z dnia 12 kwietnia 2021r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek, k. 88-95, 96-102 akt ZUS, tom III).

Na dzień 13 lipca 2021r. układy ratalne były spłacane przez odwołującą się spółkę zgodnie z harmonogramem, w terminie i w pełnej wysokości (lista wpłat płatnika, k. 261-263 a.s.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych dokumentów, które nie były kwestionowane przez strony procesu i zostały przyjęte za podstawę ustaleń, które w przeważającym zakresie nie były sporne.

Sąd zważył, co następuje:

Rozpoznanie sprawy w analizowanym przypadku nastąpiło na posiedzeniu niejawnym. Taką możliwość daje art. 148¹ § 1 k.p.c. (Dz.U. z 2021r. poz. 1805), który przewiduje, że sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przedmiotowej sprawie okoliczności faktyczne nie były sporne, a zatem nie zachodziła potrzeba przeprowadzenia dowodów. Spór dotyczył jedynie prawa. Ponadto strony nie wniosły o przeprowadzenie rozprawy. W tych okolicznościach Sąd na podstawie powołanego przepisu ocenił, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy i wydanie rozstrzygnięcia na posiedzeniu niejawnym. O takim sposobie załatwienia sprawy Sąd wcześniej uprzedził strony, powołując się dodatkowo na art. 15 zzs¹ ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020r., poz. 1842) i udzielając stronom tygodniowego terminu na złożenie pism procesowych prezentujących ich stanowiska w sprawie (k. 345-363 a.s.).

Przechodząc do rozważań dotyczących zasadności odwołania, w pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 1009) zwanej dalej ustawą systemową, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Jeśli chodzi o sposób rozliczania należności składkowych, to od 1 stycznia 2018r. nastąpiły istotne zmiany. Przed tą datą obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z 18 kwietnia 2008r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 78, poz. 465). § 11 ust. 1 rozporządzenia regulował, że Zakład dokonuje rozliczenia dokonanej przez płatnika składek wpłaty na koncie płatnika i zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego za dany miesiąc kalendarzowy na podstawie deklaracji oraz raportów lub deklaracji korygującej i raportów korygujących, zgodnie z oznaczeniem dokonany przez płatnika składek na dokumencie płatniczym, o którym mowa w art. 47 ust. 4a ustawy,

z uwzględnieniem § 3 ust. 4 i § 25 ww. rozporządzenia. Sytuacja ta jednak nie dotyczy momentu, w którym Zakład koryguje przedstawione przez płatnika deklaracje rozliczeniowe, zgodnie z przesądzonym tytułem do ubezpieczeń i podstawą wymiaru składki. Co więcej, przepis ten mógł mieć tylko zastosowanie do wpłat dokonanych w okresie obowiązywania ówczesnego rozporządzenia. Z dniem 1 stycznia 2018r. zmodyfikowano sposób rozdzielania wpłat na ww. Fundusze. Tego dnia weszło w życie nowe rozporządzenie Rady Ministrów z 21 września 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru zobowiązany jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 1771). Określiło ono szczegółowe zasady rozliczania dokonanych wpłat składek, tj. rozdysponowywania ich pomiędzy dysponentów poszczególnych funduszy, zasad rozliczania nadpłat i niedopłat na poszczególnych funduszach, zasad rozliczania wpłat dokonywanych z tytułu zawartych umów o rozłożenie płatności na raty czy też odroczenia terminu płatności składek, jak również wpłat na należności objęte przymusowym dochodzeniem. Kwoty składek na poszczególne fundusze wyliczane są w wyniku zastosowania tzw. algorytmu podziału. Dokonana przez płatnika składka wpłata na numer rachunku składkowego jest dzielona przez ZUS proporcjonalnie na należności wszystkich funduszy, w zależności od procentowego udziału składek na dany fundusz, określonych w deklaracji rozliczeniowej przekazanej za dany miesiąc kalendarzowy. Tak podzielone wpłaty podlegają zaliczeniu na należności danego funduszu począwszy od najstarszych należności, według najwcześniejszej daty powstania zobowiązania. Stosownie do treści § 12 ust. 1-5 ww. rozporządzenia, Zakład dokonuje rozliczenia dokonanej przez płatnika składek wpłaty na koncie płatnika i zewidencjonowania danych na koncie ubezpieczonego za dany miesiąc kalendarzowy na podstawie deklaracji oraz raportów lub deklaracji korygującej i raportów korygujących, w części przypadającej na dany fundusz według podziału ustalonego zgodnie z § 7 ust. 1 ww. ustawy. Kwota wpłaty w części przypadającej na ubezpieczenia społeczne podlega zaliczeniu na fundusz emerytalny i otwarte fundusze emerytalne, fundusz rentowy, fundusz chorobowy oraz fundusz wypadkowy, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności, z uwzględnieniem § 13 ust. 1 ww. rozporządzenia. Kwota wpłaty w części przypadającej na Fundusz Emerytur Pomostowych podlega zaliczeniu na należności z tego tytułu, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności. Również kwota wpłaty w części przypadającej na ubezpieczenie zdrowotne podlega zaliczeniu na należności z tego tytułu, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności. Kwota wpłaty w części przypadającej na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych podlega zaliczeniu na należności z tych tytułów, począwszy od należności o najwcześniejszym terminie płatności. Zasadą jest, że niezależnie od woli płatnika składek, wpłaty należności składkowych rozliczane są najpierw w celu uregulowania najstarszych zobowiązań płatnika jako przedsiębiorcy. Stanowić to ma motywację do regulowania swoich zobowiązań wobec ZUS na bieżąco i terminowo, tak aby zachować uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia społecznego i chorobowego (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 29 czerwca 2021r., III AUa 1962/20, LEX nr 3230516; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11 marca 2021r., III AUa 60/21, LEX nr 3262422).

W rozpatrywanej sprawie bezsporne jest, że na koncie odwołującej się spółki istnieją zaległości z tytułu nieopłaconych składek. Spółka nie tylko nie kwestionowała tego, ale również nie zanegowała faktu, iż należności wskazane w zaskarżonej decyzji, powinna uiścić. Potwierdzeniem tego jest okoliczność, że w dniu 7 października 2020r. nastąpiła zapłata należności, jakie ZUS wyliczył w załączniku do zawiadomienia o wszczęciu postępowania, które poprzedzało wydanie zaskarżonej decyzji. W związku z dokonaniem zapłaty w ww. dacie spółka wskazywała, że zaskarżona decyzja powinna być anulowana. Zdaniem Sądu, słuszne jest stanowisko organu rentowego, który wskazał, że zgodnie z regulacjami powołanego rozporządzenia miał podstawy do zaliczenia wpłat dokonanych w dniu 7 października 2020r. przez odwołującą się spółkę na poczet wcześniejszych należności z tytułu składek, a nie tych, jakie wynikają z zaskarżonej decyzji. Przepisy rozporządzenia, które obowiązują od 1 stycznia 2018r. dają podstawy do tego, dlatego też nie można było czynić żadnych zarzutów ZUS, co do sposobu kwalifikacji dokonanych przez spółkę wpłat, gdyż sposób ich rozdzielania wynikał wyłącznie z przepisów obowiązujących w dacie dokonywania wpłaty.

Odnosząc się natomiast do twierdzeń strony odwołującej się dotyczących tego, że organ rentowy zaliczył zapłacone przez nią kwoty na najstarsze zobowiązania spółki, których obowiązek zapłaty uległ już dawno przedawnieniu (składki zdrowotne za ubezpieczenia zdrowotne za rok 2008), to wskazać należy, że w przypadku należności za 2008r., na poczet których zostały rozliczone wpłaty z dnia 7 października 2020r., wystąpiły okoliczności powodujące zawieszenie biegu terminu przedawnienia na podstawie art. 24 ust. 5 b ustawy systemowej, który stanowi, że bieg

terminu przedawnienia zostaje zawieszony od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozpoczęcie potrąceń ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych wypłacanych przez Zakład lub podjęcie pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do ostatniego dnia miesiąca, w którym zakończono potrącenia, lub do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W analizowanej sprawie w dniu 28 lipca 2009r. nastąpiło doręczenie spółce zajęć rachunków bankowych, co jest równoznaczne ze wszczęciem postępowania egzekucyjnego. Zatem składki, co do których spółka wskazywała na ich przedawnienie, przedawnieniu nie uległy.

Dodatkowo wskazać należy, że choć spółka podniosła, że zadłużenie objęte zaskarżoną decyzją jest sprzeczne z ustaleniami dotyczącymi rozłożenia zaległości na raty, to Sąd zważył, że kwestia układu ratalnego nie ma wpływu na wysokość zadłużenia określonego zaskarżoną decyzją i również na zasadność wydania zaskarżonej decyzji. Decyzja taka potwierdza tylko fakt istnienia zadłużenia, natomiast umowa o rozłożenie na raty zaległości z tytułu składek, to zadłużenie rozkłada na raty. Między umową, o której mowa, a decyzją wydaną przez ZUS nie ma więc konkurencji i sprzeczności. Argumenty strony odwołującej się w ww. zakresie są zatem niesłuszne. Sąd nie uwzględnił również argumentu strony odwołującej się, która wskazywała na dobrą wolę spłaty zaległych składek. Sąd dobrej woli spółki oczywiście nie kwestionuje, ta okoliczność jednak nie może spowodować uchylecia zaskarżonej decyzji w sytuacji, kiedy zaległości w niej ustalone są zgodne ze stanem rzeczywistym. Jeśli chodzi natomiast o okoliczność umorzenia przez ZUS postępowania dotyczącego zaległości z tytułu składek za listopad i grudzień 2020r., które zostały przez spółkę zapłacone, to wyjaśnić należy, że sytuacja dotycząca ww. zadłużenia i jego zapłaty zaistniała w innych okolicznościach niż zapłata składek za okres od maja do grudnia 2019r. Organ rentowy, z uwagi na wolę odwołującej się spółki podpisania układu ratalnego i złożony w tym zakresie odpowiedni wniosek, warunkował układ ratalny od regulowania bieżących składek. Wobec tego wpłaty, których spółka dokonała 15 grudnia 2020r., 15 lutego 2021r. oraz 15 marca 2021r., zostały prześięgowane na poczet należności za listopad i grudzień 2020r. W tej sytuacji spółka miała uregulowane bieżące składki i mogła podpisać układ ratalny.

Mając na względzie wskazane argumenty, Sąd ocenił, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu i w konsekwencji na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie spółki zostało oddalone.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 99 k.p.c. w zw. art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zasądzając je od odwołującej się spółki – jako strony przegrywającej – na rzecz organu rentowego. Wysokość tychże kosztów została ustalona przy uwzględnieniu okoliczności, że postępowanie w przedmiotowej sprawie dotyczyło wysokości zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek, a w takim przypadku koszty zastępstwa procesowego powinny zostać ustalone według stawek liczonych od wartości przedmiotu sporu (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019r., III UZP 9/19). Wartość przedmiotu sporu obejmująca należności z tytułu składek wraz z odsetkami, wyniosła w przedmiotowej sprawie łącznie 113.043,79 zł (art. 126¹ § 3 k.p.c.), co uzasadniało zasądzenie od strony odwołującej się na rzecz organu rentowego kwoty 5.400 zł, zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018r., poz. 265).

Jeśli chodzi natomiast o możliwość zastosowania w sprawie art. 102 k.p.c., na co wskazywała strona odwołująca się w piśmie procesowym z dnia 18 marca 2021r. (k. 19-21 a.s.), to Sąd nie znalazł podstaw, aby wskazany przepis zastosować w analizowanej sprawie. Argument spółki dotyczący niewłaściwego i niesłusznego postępowania ZUS, co miałyby uzasadniać zastosowanie ww. przepisu, jest niesłuszny z powodów, które zdecydowały o oddalaniu odwołania. Również inne okoliczności nie wskazują na to, by spółka, która spór przegrała, miała być zwolniona w całości czy w części z obowiązku pokrycia kosztów zastępstwa procesowego, należnych organowi rentowemu.

sędzia Agnieszka Stachurska